

Política | Actualitzat el 29/10/2020 a les 19:55

L'«alt-right», el moviment conspiranoic i polaritzador que va enlluernar Trump

La dreta alternativa dels EUA revifa amb la pandèmia i manté el suport al candidat republicà

El president dels EUA, Donald Trump. | Reuters

El símbol de la granota amb què s'identifiquen els seguidors de la dreta alternativa (*alt-right*) americana va saltar des dels racons més foscos d'internet al Twitter de qui seria president dels Estats Units. Era 2015, pocs mesos abans de les eleccions presidencials, i Donald Trump compartia el mem preferit als fòrums on s'agrupen els seguidors d'un moviment extremista que ha seduït el candidat republicà.

Xavier Peytibi i Sergio Pérez-Diàñez han escrit "*Cómo comunica la alt-right: de la rana Pepe al virus chino*", un assaig en què analitzen les raons de l'èxit del populisme de dretes (i d'esquerres) a partir de l'anàlisi d'aquest moviment adjacent a l'extrema dreta que va enterbolir la campanya del 2016 i continua ben actiu a les xarxes en la campanya suport del candidat republicà.

L'*alt-right* "beu d'ideologies antigues com el paleoconservadorisme i diu que vol preservar la cultura dels Estats Units davant uns conservadors que s'han centrat molt en l'economia", explica Pérez-Diàñez, assessor en comunicació política al Parlament. A parer seu, Trump "no és de l'*alt-right* però la utilitza: entén que és una força de xoc a Internet i que acaba captant l'atenció dels mitjans", a més de servir per atacar els adversaris.

A la campanya del 2016, per exemple, el moviment va donar ressò a teories conspiratives sobre

una suposada trama de pizzeries que amagaven una xarxa de pedofília, un afer fals en què acusaven la candidata demòcrata, Hillary Clinton, d'estar implicada. És l'anomenat *Pizzagate*, una font de notícies falses que va intoxicar el debat públic en la cursa cap a la Casa Blanca.

Amb la pandèmia, una de les banderes del moviment és la teoria sense fonamentar que Xina va crear el virus de la Covid-19. La conspiració del "virus xinès" també ha saltat als discursos del candidat republicà durant la pandèmia i li ha servit per desviar l'atenció sobre la gestió de l'emergència sanitària. "Trump els dona un aparador, una finestra d'oportunitat", apunta Pérez-Diáñez.

Un dels ideòlegs de l'adopció per part de Trump d'elements del discurs de l'alt-right és Steve Bannon. "Sap que pot assegurar un grapat de vots i polaritzar l'electorat", argumenta Peytibí, consultor de comunicació política d'Ideograma. És un moviment anàleg al d'altres països: quan els conservadors senten por de perdre vots, aproximen el llenguatge i les accions a les de l'extrema dreta, sosté.

Segons indica Peytibí, fundador de la comunitat Beers&Politics, són trets definitoris de la dreta alternativa denunciar que "un enemic té la culpa de tot", bé sigui el comunisme, el feminisme o l'islam; el patriotisme, amb un ús excessiu de la bandera; i la incorrecció política, que afavoreix la notorietat del moviment perquè tothom en parla, encara que sigui per criticar-lo.

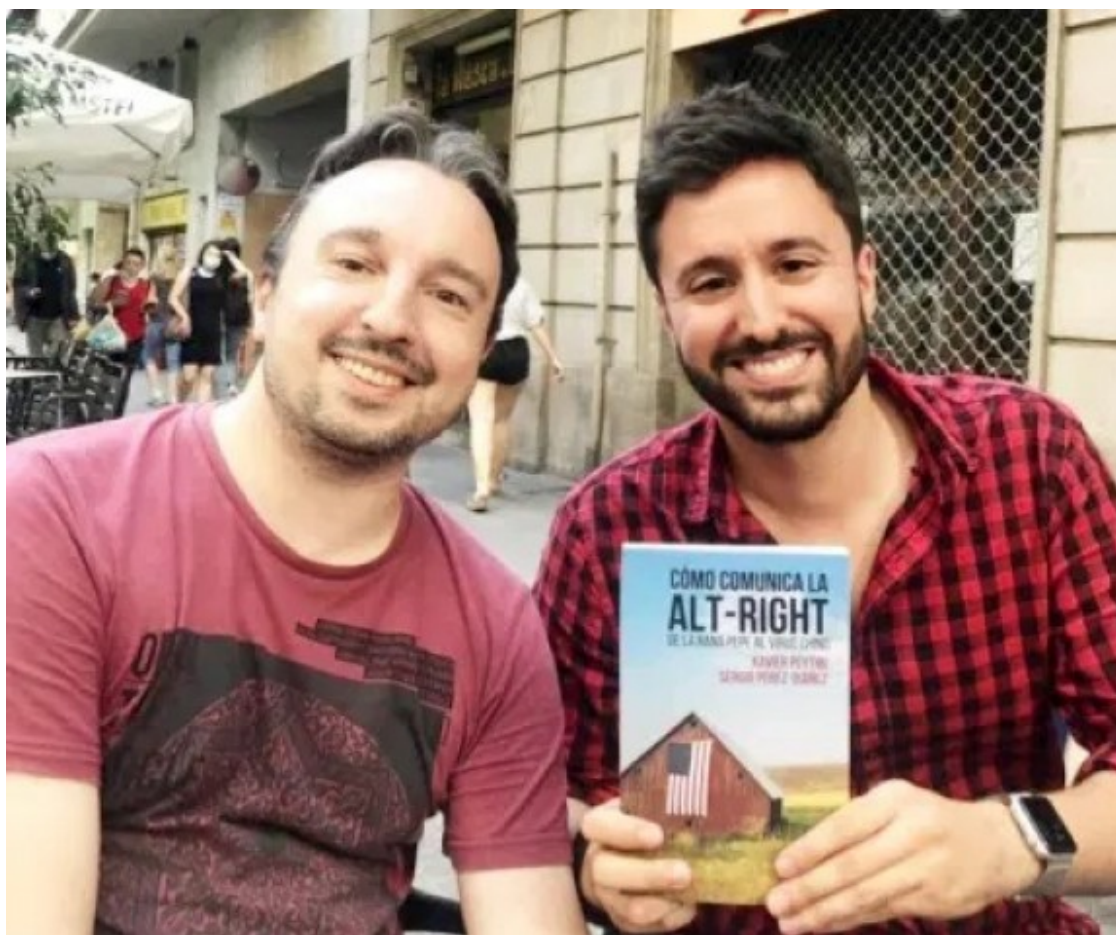
"@codyave: @drudgereport @BreitbartNews @Writeintrump "You Can't Stump the Trump" youtube.com/watch?v=MKH6PA... "

Un mem de Trump mimetitzat amb la granota amb què s'identifica l'alt-right, compartit a Twitter pel president dels EUA.

L'alt-right també destaca per generar emocions adjectivant, per exemple titllant Clinton de corrupta en la campanya del 2016 o el coronavirus de virus xinès. A més, es tracta d'una comunitat molt tancada que comparteix sense aturador contingut com ara vídeos i mems que poden atrapar els *millennials* i fins i tot generacions més joves com la dels *centennials*, tal com assenyala el consultor d'Ideograma.

Els temes favorits de la dreta alternativa americana són la "tornada a l'ordre", els "drets dels homes", el patriotisme i l'oposició a l'establishment; i els difonen mitjançant les seves pròpies xarxes socials, com ara 4chan, i també a través de les xarxes convencionals. A més, segons apunta Peytibi, compten amb mitjans de comunicació propis com ara Infowars o Breitbarts News.

Xavier Peytibi i Sergio Pérez-Diáñez, autors del llibre sobre la dreta alternativa dels EUA. Foto: Cedida

Trump va aprofitar aquests mitjans de comunicació especialitzats a difondre notícies falses als inicis de la seva anterior campanya. "La Fox no li feia cas a les primàries i es va valdre de Breitbart per fer seus arguments amb el vernís de legitimitat de la premsa", comenta Pérez-Diáñez. En aquesta campanya, però, Trump compta amb els mitjans de la presidència, ja no és un *outsider*.

I no només de diaris digitals viu l'*alt-right*. També rep el suport de *think tanks* per donar consistència a les seves idees, com la de l'origen xinès del coronavirus. Rule of Law Society, amb seu a Nova York i presidit per Bannon, va finançar l'informe d'una viròloga que defensa la tesi

sobre l'origen fosc del virus. "Aquestes teories ajuden Trump pel que fa a les narratives, no al vot. Són un respirador que es posa el candidat quan està en problemes: es parla de l'informe de la viròloga xinesa i no dels morts", apunta afegeix Pérez-Diáñez.

La conspiració del virus xinès va creuar l'atlàntic quan Vox va fer-la servir en la moció de censura. Al partit de Santiago Abascal, però, li manca "un cos intel·lectual sòlid" com el de la dreta alternativa dels EUA. "Ha tingut moltes fases: el van fundar exdirigents del PP, es va integrar al grup europeu dels conservadors i reformistes i ara ha adoptat un discurs euroescèptic", relata.

Peytibi defineix Vox com un partit populista de dretes. "No és d'extrema dreta, hi ha molts grisos, no fa tema capital de la seva ideologia el supremacisme blanc o el moviment antifeminista, i no vol acabar amb el sistema", argumenta el consultor, que admet que el partit d'Abascal comunica de forma molt semblant a l'*alt-right* que analitza en el llibre.